

Asia: VN/2215/2025

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne vaikutusten arvioinnista?

-

2. Huomionne ehdotetusta hankintatietovarantolaista ja sen perusteluista?

Julkisilla hankinnoilla on merkittävä kansantaloudellinen ja aluetaloudellinen vaikutus. Verorahojen käytön avoin ja vertailukelpoinen seuranta ja hankintatiedon hyödyntäminen eri yhteyksissä tukee avoimen yhteiskunnan ja digitalisaation tavoitteita ja mahdollistaa entistä useamman toimijan osallistua hankintoihin erityisesti PK-sektorilla. Avoimella ja selkeästi esiin tuodulla datalla on myönteinen vaikutus hankintoihin liittyvien prosessien kehittämiseen ja kilpailutusten onnistumisen seurantaan sekä hankinnoissa mukana olevien tahojen luottamuksen syntymiseen hankintojen oikeudenmukaisuudesta. Vaikka tiedot sinällään olisivat tähänkin saakka olleet julkisia, niiden keskitetty saatavuus mahdollistaa hyödyntämisen nykyistä tehokkaammin.

Pääpiirteittäin ehdotettua hankintatietovarantoa voi pitää myönteisenä kehityksenä aiempaan niillä perusteluilla, joita esityksessä on tuotu esiin. Hankintatietovarannon käytettävyyteen liittyy kuitenkin kaksi keskiestä näkökulmaa, jotka tulee ratkaista, jotta sen perustamiselle asetetut tavoitteet voitaisiin täysimääräisesti saavuttaa.

1) Tiedonhakuun käytettävän järjestelmän/ käyttöliittymän on oltava selkeä ja helppokäyttöinen ja mahdollistettava erilaisten hakujen tekemisen aineistosta. Myös hankintojen alueellisen kohdentumisen selvittämisen ja erilaisten luokiteltujen hakujen sekä koontien laatiminen tulisi olla mahdollista järjestelmän kautta. Järjestelmä tulisi lähtökohtaisesti laatia riittävän nykyaikaisesti ja mahdollisesti esimerkiksi tekoälyä hyödyntäväksi.

2) Järjestelmään tietoja syöttävien tahojen syöttämien tietojen tulee olla vertailukelpoisia. Uuden toimintamallin synnyttämisestä aiheutuu todennäköisesti merkittäviä kustannuksia ja haasteita eri järjestelmien välillä. Varannon käyttöönotossa on varmistettava riittävä resursointi sekä huomioitava kattavasti sen käyttöönotossa syntyvien kustannusten vaikutus.

3. Huomionne ehdotetuista muutoksista julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin sekä edellä mainittujen lakien perusteluista?

-

4. Huomionne ehdotetuista muutoksista Valtiokonttorista annettuun lakiin ja niiden perusteluista?

-

5. Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta?

-

Leinonen Teppo
Etelä-Savon kauppakamari